Patiment «endèmic» del sistema judicial

Només el Jutjat de Família de Girona acumula en l´actualitat 2.330 causes en tramitació Els sis jutjats penals que hi ha Girona i els dosde Figueres tenien al final del 2016 prop de 7.000 sentències en tràmit

Patiment «endèmic» del sistema judicial

Tan sols veient els escriptoris en què treballen els funcionaris i jutges dels jutjats de Família de Girona es pot tenir un exemple de la situació: els expedients s'enfilen uns sobre els altres. Fernando Lacaba, president de l'Audiència Provincial de Girona en el seu quart mandat, acumula tota una vida al dret i 16 anys a la presidència. De perfil crític amb l'estat actual de la justícia, acusava setmanes enrere sobre el desbordament i la situació «insostenible» del jutjat de Família a la província de Girona. Lacaba, que comenta que es legista «a cop de telenotícies», desgrana la situació dels jutjats de la província i avança les noves mesures que s'han posat en marxa.

«El jutjat de Família de Girona està col·lapsat, és insostenible la situació i els ciutadans no poden estar esperant el temps que avui dia esperen per veure resolts els seus conflictes», assenyala Fernando Lacaba. «Es tracta d'un jutjat que té una doble competència, no només el relacionat amb separacions i divorcis, sinó també, tot el control d'internaments d'incapaços, que són internats en els centres sanitaris i que requereixen una tutela judicial».

«Estem a uns espais de sis o set mesos en assenyalament de l'actuació que sigui: declaracions dels cònjuges, de menors, etc... I això fa que en uns temes tan sensibles com els de família aquests temps superin el desitjable», assenyala el magistrat.

Buscant el remei

Pel mateix motiu, l'Audiència Provincial de Girona ha posat en marxa un seguit d'accions per posar remei a la situació. «Estem tractant un seguit de mesures. Hi ha un jutge de reforç en aquest jutjat de Família i s'ha sol·licitat al Consell General del Poder Judicial la creació de tres nous jutjats: un jutjat de primera instància, un jutjat de Família i un jutjat penal. Això pel que fa a la capital. A la província hem sol·licitat la creació d'un quart jutjat a Sant Feliu de Guíxols».

Aquest és el mapa de previsions plantejat des de la presidència de l'Audiència i el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. «De moment l'única resposta que tenim és un jutjat nou per a la capital, que està per determinar si serà de primera instància o serà de Família».

El president de l'Audiència assenyala alhora que els problemes en justícia es deuen a la manca de definició d'un model en concret. «Hi ha hagut molts intents per part dels partits polítics, a través del que s'anomena els Pactes per la Justícia, però mai han vist la llum. La classe política a vegades es carrega de bones intencions, es realitzen aquests grans projectes amb gran difusió mediàtica, que després no es veuen traduïts en actuacions

concretes. El sistema actual ha de canviar, hi ha d'haver un altre model, el que tenim no es correspon amb la realitat social».
«Ha de canviar també la forma de legislar», assegura Fernando Lacaba. «En aquest país es legisla molt i malament. Anem a cop de telenotícies. Cada vegada que tenim un esdeveniment social, de seguida sorgeixen les idees de renovació. Es legisla per resoldre uns casos concrets però ens oblidem de la generalitat dels casos. Cada vegada que es fa una reforma dins de l'àmbit penal, a més, indica que cal revisar moltíssimes condemnes anteriors, treball que sobrecar rega als òrgans judicials».

Nous reptes per a la justícia

Les plataformes antidesnonaments, les nul·litats de préstecs hipotecaris, les clàusules abusives; en el penal la sobrecàrrega dels delictes de corrupció i en el de família els divorcis i la violència domèstica, són els nous reptes per a la justícia que la crisi ha disparat. «Hi ha hagut un augment en la quantitat i qualitat dels assumptes que no s'ha vist contrapesat amb la creació de nous òrgans judicials i especialització dels mateixos. Hem patit un augment exponencial en assumptes, i seguim pràcticament amb el mateix nombre de jutjats que teníem fa 16 anys», afirma Lacaba.
«Que la justícia arribi tard vol dir que les sentències deixin de ser efectives. Si dictem sentències perquè la gent les pengi a la paret en un quadre, no té sentit».

Situació desesperant

Una empresa en demanda una altra pel pagament d'havers. Si el deute és milionari, el futur d'aquesta empresa dependrà de la ràpida resolució del judici. Passats els anys, es realitza el judici, la lentitud ha aconseguit que la resolució del mateix sigui tan sols «paper mullat». L'empresa s´ha fos, els treballadors es troben a l'atur. Exemple del mateix Fernando Lacaba sobre els efectes de la lentitud en la justícia.
El jutge Hugo Novales, del Jutjat Mercantil Número 1 de Girona, pertanyent a l'Associació de jutges espanyols Francisco de Vitòria, comenta que els reptes actuals no són ni moderns ni nous: «Són una adaptació de les necessitats reals que té la població respecte a les resolucions judicials». I afirma: «necessitem uns mitjans materials i uns mitjans personals, ens cal també el que és una separació del poder polític, és a dir una independència absoluta, no només aparent sinó real».
«No sé si es pot qualificar d'una falta d'interès sobre el sistema judicial, però si que hi ha un aspecte desesperant pel que fa a aconseguir certa modernització, tant pels òrgans de govern com per part de la resta dels gestors dels mitjans que s'han proporcionar a l'administració de justícia», afirma el magistrat. «Estic parlant de tot el que sigui ampliació de places, nomenaments de jutges, creació de nous òrgans judicials, modernització a nivell tecnològic; hem d'apuntar més cap al Ministeri de Justícia i les seves corresponents conselleries de les comunitats autònomes com els que estan faltant a aquest compromís de modernització i de proporció de tots els mitjans necessaris».

Excés de treball

Novales es fa ressò de la situació denunciada per Fernando Lacaba sobre els jutjats de Família de Girona, assegurant que una situació similar es troba en els jutjats mercantils. «No sé si es pot parlar de col·lapse, però si de lentitud, de desbordament d'excés de treball pel que fa a la capacitat resolutòria dels jutjats». Novales assegura que el que necessita el jutjat Mercantil és una actuació de reforç tant en funcionaris com amb jutges, i que ja s'està responent a la situació: «Si bé en aquest jutjat hi ha dos jutges i una plantilla més àmplia, cal reforçar els jutjats, així sigui amb caràcter provisional, però prou per donar efectiva sortida a la quantitat de

procediments que tenim».
El jutge utilitza una locuci´´o en llatí per designar el pitjor any dels jutjats, el 2013, com l´«annus horribilis» per l'entrada de procediments concursals, un dels anys més forts de la crisi. «Des de llavors ha anat baixant de mica en mica l'entrada d'assumptes tant perquè ja no es presenten tantes demandes, com per un traspàs de competències des del jutjat Mercantil al Civil de Primera Instància. Tendència gradual que, en cas de continuar, podria tornar-se raonable en poc temps».
Des de la seva passada candidatura com a president de l'Audiència Provincial de Girona, Novales assegurava que havia d'aconseguir un canvi d'imatge pel que fa a la justícia. «Hi ha un distanciament excessiu entre el que és la societat i el ciutadà, que és el creditor d'aquest servei públic d'administració de justícia. Tenim aquesta figura llunyana del jutge, generadora de pors, i no obstant això el que fem aquí és prestar un servei públic que intentem dur a terme en les millors condicions possibles. I tot això malgrat que s'intenten fer les coses bé, i que probablement són els jutges l'assot d'aquestes corrupteles polítiques del moment. I amb tot no aconseguim millorar la nostra imatge».

«El problema és la celeritat»
Un camell és atrapat per la policia amb diverses paperines de cocaïna. El jutge d'instrucció li pren declaració aquest mateix dia i decideix si entra a la presó provisional o no. La substància intervinguda s'envia als laboratoris, la seva anàlisi triga uns tres mesos. A partir d'aquí s'envia al fiscal perquè el qualifiqui i a la defensa perquè realitzi el seu al·legat. El següent pas és enviar el cas a l'Audiència perquè assenyali judici: quatre mesos més. Exemple dels temps que comporten un dels delictes més freqüents que tracten avui en dia els jutjats en el Penal de Girona.
Adolfo Jesús García Morales, president de la secció quarta de l'Audiència de Girona, membre de Jutges per la democràcia, afirma que el rumb i la problemàtica fonamental del sistema de justícia avui dia és la celeritat, resoldre els assumptes en un temps prudencial, tant en primera com en segona instància. «Si bé els jutjats del Penal de Girona no pateixen el mateix aclaparament que Família i Mercantil, també són víctimes de l'endèmica lentitud del sistema», assegura Morales.
«Un judici normal en els penal, un petit robatori, un alcoholèmia, tràfic de drogues, en un any hauria d'estar resolt fins a la segona instància, és a dir, s'hauria d'haver fet el judici. En un any el problema hauria d'estar solucionat. Actualment, passa en molts casos però en d'altres no».

Judicis ràpids
En referència als judicis ràpids, el jutge Adolfo Morales comenta que, si bé han suposat una rapidesa en el sistema inusual, el problema persisteix. «Quan hi ha molts judicis ràpids els jutjats en el penal també es col·lapsen. Es pot anar molt ràpid en instrucció, trigar deu dies, però si després ho enviem al jutjat penal, i aquest jutjat tenen un retard d'un any, tota la rapidesa que tenim en un lloc la perdem en un altre», afirma el magistrat .
Adolfo Morales també acusa de la manca d´aprofitaments dels recursos. «Falten moltes més reunions entre tots, per a tractar de solucionar els assumptes i donar-los a tots la mateixa resposta, una resposta raonable que passi per uns criteris».
Morales afirma que per a la modernització de l'administració de justícia cal voluntat i diners. «Modernitzar no es fa només amb lleis modernes, sinó amb diners per canviar les seves estructures. Un exemple: algú diu, com s'ha fet fa poc, que els procediments duraran sis mesos, i no posaré diners per a això, doncs això no és agilitzar l'administració de justícia només perquè ho posin a la normativa. Si no es posen més jutges i funcionaris, si no es modernitza el sistema, els procediments duraran molt més que sis mesos».
«No és qüestió de posar més funcionaris, és una qüestió de repartir els funcionaris on calguin i repartir els jutges on calguin», assenyala el jutge.
«Hi ha una idea, que són els Tribunals d'Instància, on tots els jutges formarien part d'un mateix tribunal al qual se

li va atribuint casos. Així succeiria que si hi ha uns jutge que té poca feina, i altres que tenen més, es repartiria millor. Una bona idea que dependria de com es porta a la pràctica. Així, si un jutge té un assumpte molt complicat, se li allibera la càrrega d'altres assumptes per derivar-los a altres jutges. Projecte del qual avui dia, però, només es parla en l´àmbit polític».

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/comarques/2017/06/10/patiment-endemic-del-sistema-judicial/851097.html?utm_source=rss